

T Á J É K O Z Á S U L.

Midőn a „Kolozsvári Orvos-természettudományi társulat“ az elmúlt három év alatt „Értesítő“-it a „Magyar Polgár“ helybeli napilapnak külön lenyomata gyanánt közre bocsájtotta, azt csupán azon czélból tette, hogy a szaküléseken és természettudományi estélyeken tartott előadások tartalmát meglehetősen terjedelmes kivonatokban tagjai birtokába juttassa. Nem a könyvpiacz számára, hanem tisztán a tagok magán használatára és azoknak még inkább összetartására volt tehát ez irodalmi vállalat -- ha ugyan annak nevezhető -- megindítva. Noha szegényes volt is a külső alak, melyben ez Értesítőnk napvilágot láttak: anynyi hasznuk kétségen kívül még is volt, egyfelől, hogy azon tagok, kik a társulat tudományos ülésein részt nem vettek vagy nem vehettek, általuk figyelemmel kísérhették a társulat működő elemeinek munkálkodását; másfelől évről évre összegyűjtve, magoknak a működő elemeknek kezében is emléklapokul szolgálhattak, melyekből ugy a saját, mint a közös működést folytonosan szem előtt tarthatták és ahoz képest irányozhatták a társulat kitűzött czéljának szolgálatában önzetlenül felvállalt és eddigelő kártóan folytatott tevékenységüket.

Az „Erdélyi muzeum-egylet“ mult évben újra felállított természettudományi szakosztályának társulatunkhoz csatlakozása folytán „Értesítő“-inket ezentul bővebb terjedelemben, diszesebb külsőben, önállóan adjuk ugyan ki, de a fő jellemvonás, a kör a meddig kiterjeszkedünk, ezekben is a régi marad. A két egyesület közösen tartandó tudományos ülésein és népszerű estélyein

előadott vagy felolvasott önálló értekezések fogják a főtartalmat képezni ezentul is, mert meggyőződésünk szerint ezen előadások rendszeres tartása és közlése a legbiztosabb eszköz azon kitűzött célunk elérésére, hogy ez országrészben a mi fő, minél több önálló munkást és a mi csak ezután következik, minél több tudományterjesztőt és tudománykedvelőt gyűjtsünk össze az orvostermészettudományok művelésére és népszerűsítésére. E meggyőződésünkben megerősít az elmúlt három év tapasztalata. Ha végig tekintünk azon 78 szak- és 20 népszerű értekezésen, melyek ez idő alatt társulatunk ülésein előadattak, láthatjuk, hogy mindig újabb meg újabb erők merültek fel a működést kezdetben megindított elemek körül, a példa vonzott és felkelté az előbb visszavonulók és az újonnan tenni vágyók tevékenységét. Ha ez előadások és ezen közlések nem lettek volna, kétségen kívül, igen sok elmaradt volna ez érdekes észleletek és dolgozatok közül.

Jövőre a szakülések és természettudományi estélyek értekezéseit „Eredeti közlemények“ czimű rovatunkban nem csak gyűlési tudósítások, hanem külön-külön cikkek alakjában egész terjedelmökben közölhetjük, mi által a társulat működése jobban ki fog domborodni és remélhetőleg mindég több-több munkaerőt és tudomány barátot fogunk magunk köré csoportosítani.

A kört, melyen belől eddig mozogtunk, a melyben tehát lényegileg véve jövőre is mozogni szándékozunk, csak annyiban lépjük által, a mennyiben a hazai összes orvosi és természettudományi időközi irodalomnak ha bár csak bibliographicus szemmeltartására is egy külön kis rovatot veszünk, azért hogy önmagunk előtt és mások előtt is ismerve legyen a tér, melyet az orvosi és természettudományi ismeretek fejlesztésében és terjesztésében kifejtett tudományos tevékenységünk a hazai egyetemes hasonnemű működésben időről-időre elfoglal. Ha — a mit reményleni van jogunk — társulatunk életképes leend, a tények illetén tiszta feltüntetése nem elegendő működés esetén fokozottabb tevékenységre serkent bennünket, ha pedig kellő leend a siker, megadja az elbizakodottság nélküli önbizalom megnyugtató érzését, mely a férfias tevékenység legszebb jutalma. A külföldi irodalom szemmeltartását ellenben más hazai hasonnemű folyóiratoknak és lapoknak hagyjuk fenn.

A harmadik rovat társulatunk és az Erdélyi Muzeum-egylet természettudományi szakosztályának apróbb ügyeire vonatkozó vegyes közleményeket fogja tartalmazni.

A munkálkodás eddig követett és tapasztalat által jónak bizonyult hármas irányát ezentul is megtartjuk. Külön értesítőkből adjuk az orvosi, külön a természettudományi szakülések és külön a természettudományi estélyek értekezéseit, amazokét évenként három, emezeket két füzetben, úgy azonban, hogy a háromféle füzetek még is egy alakban és egyenlő benső felosztással jelennek meg. Minden szak értesítőjét külön szerkesztő vezeti, az egész szerkesztésben egyöntetűséget behozni és fenntartani az orvos-természettudományi társulat titkárának leendő feladata.

Értesítőnk ezentul sem lesz a könyvpiacon bocsájtva, hanem csak a két társulat tagjai kapják tagsági díjaik fejében.

Az „Eredeti közlemények“ rovatában csak a szaküléseken és népszerű előadásokon előadott és kiadásra érdemes értekezések láthatnak napvilágot, melyekért egyelőre írói tiszteletdíjt a társulat nem ad, ellenben külön lenyomatokat a szerző kívánatára esetről esetre meghatározandó számban szolgáltat. Írói tiszteletdíjat csak is az irodalmi szemlékért és vegyes közleményekért helyez utólagos kilátásba, a két társulat részéről e folyóirat kiadására időről időre fordítható összeg netán megmaradt feleslegéből.

A szerkesztő bizottság tagjaiul társulatunk 1879-ki januáriusi közgyűlése és az Erdélyi Muzeum-egylet természettudományi szakosztálya az orvosi szakra Hógyes Endre, a természettudományi szakra Koch Antal, a népszerű szakra Entz Géza társulati tagokat jelölte ki.

Az egyes füzetek lehetőleg a következő időszakokban fognak megjelenni.

I. Az Orvosi szak Értesítőjéből 2—3 ivnyi terjedelemben, az első füzet március, a második füzet május, a harmadik december végén. Főtartalmát a megelőző szakülések értekezései fogják képezni.

II. A Természettudományi szak Értesítőjéből az első füzet márczius, a második május, a harmadik december végén, a megelőző természettudományi szakülések tárgyaival.

III. A Népszerű szak Értesítőjéből 4—5 ivnyi terjedelemben, az első füzet júniusban, a második december végén a megelőző hónapok népszerű előadásaiival, melyek előbb a „Kelet“ hasábjain lesznek közölve és onnan a szakértésitők alakjára és papirjára külön lenyomva.

Kolozsvárt, 1879. február 12-én.

a szerkesztő bizottság nevében

HÖGYES ENDRE

az Orvos-természettudományi társulat titkára.